

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозять:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	170 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів
на пів року	8 рублів
на місяць	170 кор.

Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. п. Домбровского (Хоруцини). Експедиція місцена в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

На невластиву адресу!

Ще раз мусимо вернуті до навасти, з якою накинulo ся «Діло» в статі «Наші противники» на посла Барвіньского, не в тій цілі, щоби ми думали «Діло» переконати, але щоби виказати, якою неправдою і яким крутіїством, а при тім також пустим фразерством послугує ся сей орган для обаламучуваня своєї публіки.

Ми вже сконстатували факт, що п. Барвіньский ані не голосував за військовою предлогою (як се вперший раз запевняло «Діло»), ані не був би голо сував навіть в такому случаю, коли би був під той час здоров і присутний у Відні (відповідно ухвалі «Славянського Союзу»); ми сконстатували дальше факт, що «Руслан» таких справ як перенесенє п. Малицької і п. Яворского не промовчував, так само як і не промовчує розпорядків ріжних старостів, а мимо того «Діло» знов запевняє, мовби то п. Барвіньский казав, що про всякі такі надужитя треба мовчати, бо розтрублюванєм і криком лише шкодить ся замість помогти. Се знов пуста і блехлива балачка, на яку нігде не найде «Діло» доказів і їх не подає.

А тепер звернемо ся до сих докорів, які автор статі «Наші противники» з такою апостольскою ревностю виписав на адресу посла Барвіньского. Звертаємо его бачність на се, що зовсім помилив ся щодо адреси і все те може зовсім справедливо віднести до вельми численних патріотів свого табору. Ще не народила ся була національно-демократична партия, ще автор статі в «Ділі» був в пеленках, або бавив ся в паперовій шапці, коли посол Барвіньский не радикальними фразами але позитивною працею і ділами трудив ся для освідомлення селянства і організації інтелігенції рускої на Поділю, а в часі своєї учительської служби виховав чимало щирих і ревних трудювників для народної справи, які нині працюють на ріжних полях нашого народного життя і з великою почесністю відносять ся до свого колишнього учителя. Не було случаю, щоби при найбільшій негоді відказав ся поїхати, чи на відкрите або засновани читальні, чи на збори Просвіти або з відчитом, так як і тепер нікому не відказує своєї помочи і поради в сотках случаїв, в яких звертають ся до него зі всіх сторін краю і то часто навіть найскрайніші радикали, а в великій часті рускі товариства і корпорациї. Отже докір на тему «вигідних патріотів на печі» тут зовсім не на місци, бо як-раз ті «крикливі патріоти» з табору національно-демократичного подібні досить часто до той «корови, що багато реве, а мало молока дає», що звичайно голосіт на зборах, але дома сидять «на печі», не дбаючи ані про читальню, ані про школу, ані про церкву. Ще автор статі в «Ділі» був у пеленках, коли п. Барвіньский був народовцем і втривав у своїм переконаню до нинішнього дня, коли тимчасом многі націонал-демократи блукали всілякими консолідаційними

манівцями, робили довірочні збори з членами московської агенції львівської і членами «сделок» «Рольничо кредитного Заведенія». Тут отже серед свого табору нехай автор сеї статі апостолує, тут нехай лічить се ругенство, якого ще многі не позбули ся, нехай наvertsає тих народовців, що в консолідаційнім одурі помагали москвофілам руйнувати читальні «Просвіти» а закладати читальні Качковского, до тих нехай адресує свої науки про зневіру і апатію, задля яких покинули народний стяг а перейшли вчасти в табор казанский. Отсе була та короткозорість, та неконсеквенция, яку він закидує під нашу адресу, замість перевернути останні річники «Діла» і впевнити ся, що як-раз там не було ніколи консеквенції, що як-раз там розпинали ся за консолідацію, що там вчили теорії «спільного ґрунту» з «Старо-Русинами» що як-раз там відкладали національні справи в довгий ящик, щоби не дразнити москвофілів, коли тимчасом сі останні плюгавили все, що було дороге кождому щирому Русинowi.

З консолідації — а не з «нової ери» облывли ся москвофіли, а постали культу північного медведя, бо як-раз «нова ера» — сеж само «Діло» її проклямувало — зривала з тими апостолами культу північного медведя, з якими опісля консолідатори обнимали ся. А коли автор статі в «Ділі» так налякав ся зновлюваня нової ери, то також нехай добре огляне ся в своїм таборі, нехай трохи прислухає ся довірним поговіркам, то найде і дочує ся, що як-раз ті его «зденцидовані і рішучі» радикали, в своїм кружку вельми завзяті, а раді би підлізти в гору якоюсь новою ерою, тільки, що не потрафлять зробити навіть такої, якої віднови так злякав ся автор статі в «Ділі».

Ми ніколи не були і не есьмо противниками опозиції, навпаки думаємо, що в політичнім житю, наколи оно має поступати і розвивати ся, повинна і мусить бути опозиция. Зовсім отже нас ані дивує, ані тим менше лякає «смілівіше слово», «живітша акция», «острійший крок», бо ми не є такі зденервовані, як автор статі. Одначе в усім тім повинен бути ще й розум. Нерозумна опозиция, опозиция для опозиції, опозиция без відповідної сили і підпори, опозиция, яка собі ставить неосяжну ціль — мусить бути беззглядна, мусить доводити до зневіри, апатії, до деморалізації, якої боїть ся автор статі в «Ділі». Він жеж сам яко один з головних проводирів академічної сецесії має наглядний доказ, як соромно кінчить ся діло не обдумане добре, діло, поведене чувством, нервами, а не розумом. Він сам чей приїшов до переконання, що «Ділом» накидувана «Рускому Клюбowi» в радї державній обструкция була би довела до повного осымішеня послів і беззглядности таких змагань. Отже в такому розумію ужили ми звороту, «пориваня з мотикою на сонце» і автор статі схоче може тепер зрозуміти, що тою мотикою не міг бути п. Барвіньский, але таки він сам, і може як раз тут можна би приложити его власний вислів

про «дїтвацко-ефемеричну політичну акцию».

Так само можемо авторowi доказати, що як-раз деякі люди з его табору, що для популярности і ока людского так радо побренькують радикалізмом, для особистих цілій і вигод (можемо служити іменами!) ведуть політику поклонів, думаючи, що ніхто про се не знає, коли тимчасом п. Барвіньский за справами чи то руских товариств, чи інституцій або шкіл, в чім не було ніякого его особистого інтересу, не потребував бити поклонів, а лише предкладав ті домаганя в приличній формі, яку і опозиційні послы uznали єдино можливою в житю парламентарнім.

А вже-ж найклясичнішим доказом консеквенції «Діла» є згадана статя «Наші противники» а відтак новинка в суботнім числі «Діла» про посла Барвіньского. Коли автор статі «Наші противники» злякав ся віднови «нової ери» і представляє п. Барвіньского таким страшним і могутним, що загрожує зруйнованєм всеї національно-демократичної організації і опозиції, то суботній новинкар запевняє, що п. Б-ий пішов «на політичну емеритурю а его „фракция“ і так ніколи на серію (се щиро по руски — Ред. Русл.) не існувала». Тимчасом і опозиційні послы соймові в 1895. привязували велике значінє до того, щоби як-раз п. Б-ий проголосив відому заяву прикінци сесії соймової, і національно-демократичний комітет прикладав вагу до підпису п. Б-го на телеграмі до д-ра Кербера в часі страйків і ще багато иншого подібного могли-б ми навести.

Ми дуже добре знаємо, що редактори «Діла» не лише бажали би горячо післати посла Барвіньского «на емеритурю», але навіть, кажучи словами народної думи, ему «ззадалегоди живота темний похорон справляти», — колиб се від них залежало. Тимчасом почуває п. Б-ий в собі ще доволі сили дальше трудити ся для руского народу, коли инші і то молоді, що за молодю радикальствували, нині дбають лише про наживу і вигоду, а другі ведуть свою політику в «кофейні» або «пиварні».

ДОПИСЬ.

З Коломиїщини.

(Дещо про о. Семіонофа яко гімназиста і академіка).

Про о. Семіонофа, теперішнього поборника учеників рускої гімназії в Коломиї, пише нам один з его давних, а добрих знакомих зі шкільної лавки: Теперішній «атец Семіоноф» є сином селянина з Олеші, богача. Прибув до Коломиї до 4. гімназійальної класи в р. 1884. зі Станиславова. Ми тоді мали свій кружок, передплачували «Діло» і книжки. На силу ми ему на вваводи іхали яку книжку до читаня, але не хотів! Коли ми робили проби співу церковного або світського, то на перше явив ся ніби і зараз утікав, а на друге ніколи не хотів прийти, мовлячи, що не має часу! Але мав час тяти в карти і всі того рода гри знав знаменито! Що се правда, можуть потвердити Теофіл Глі-

бовицький і Софрон Глібовицький, з котрими був разом на станції довший час (4 роки), оба Печерські і Невестюк і інші, котрі його знали! За се, що він брився «Ділом», а мерзнув ся книжкою, як приватною лектурою, що уникав і знаменито викручував ся від проб, прозвали его товариші «хампець» і ніхто его инакше не кликав, помимо що він пінив ся зі злости!

Колиж сей «хампець» виріс на «малоїца», десь в часі его матури пішла чутка по Коломиї, що хампець закохав ся в одній дівчині, де був на станції і навіть не без наслідків... От молодість буйність! Ми его подивляли, бо щось подібного з нас ніхто ще тоді не втяв!

По матурі пішов на богословія! І тут лишив по собі незатерті сліди! Він то спровадив до семинара Мітшку, кравця для питомців, отворив у него кредит. Навіть і з інших дивецьких у Мітшки брали на квіти! Хто не заліз в кишени у Бавма, Кобільника, або кравця Перемського, заліз в кишени Мітшки, а були такі, що рівночасно сиділи в кишени всіх тих тут вичислених кравців. Я приміром, заплатив Мітшці за: 1 убрание блюзове і порохівник, 2 убрания вшитові (сподві, сурдут і камизелька з камгару) і 1 реверенду з перувієну 520 корон! Рід сукна був дуже примітивний! Але за то Мітшка купив собі каменяцю за 80.000 корон. На 4. році богословія став «атец Семейоноф» антикарем, то є провадив рахунки відділу аптекарского для хорих питомців! Тут вилізла его кацапска натура на верх, а хампецьство его показало ся виовні! Коли хорі питомці лежали в інфірмарі, очікуючи ліків, то він дбав про себе самого. На харч для хорих скупо видавав, за то посилав своїй нареченій дорогі перфуми, дорогі пудри і миделка. Вкінці в інфірмарській касі виявили ся були якісь недобори на звиш 300 корон! Особливо на вату припала велика рубрика. Справа ся свого часу була (р. 1891.) в семинари голосна! Всі про те говорили — се був факт! Про інфірмарські справи міг би сказати о. Чапельський, крилошанин, а також о. Юрик, що були за о. Бачиньского настоятелями семинара!

Ми гадали, що «хампець» не буде певно ординований! Але так не сталося! Таж се прецінь у москвофілів заслуга, его виординовано і ще дано ему добру посаду в Кривчу! Що і як було в Кривчу, не знаю! Але сей факт «інфірмарський» відбив ся аж в Станиславові! А стало ся оно так: Коли «хампець» наш повдовів, став «котримсь» сотрудником в Станиславові! Певно нині був би заняв місце канцлера по бл. п. То-

роньським, якби не один! А сей один — на імя о. Микицей, котрий, коли «хампець» спровадив ся до Станиславова і обняв функції, крикнув голосно до него в закритті: «Я не буду разом з тим служити, що мав до діла з інфірмарскою натою!» О. Микицей так ж москвофіл, але морально ретельніший — відважив ся сказати ему до очей! О. Микицей хотів навіть з Станиславова усунути ся на завідательство на село, але справу тик полагоджено, що «хампець» дано до Відня, а той лишив ся на місци.

Тепер аж слідуєть его подвиги у Відні. Се все Коломия най намотає собі на вус, аби припадком в скарбоні не пайшли вати.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Польські людовці не вступають до польского Кола. Довгому взаїмному кокетованю зроблено оноді конець ухвалою «начальної ради людового стовонництва» на відбутім в Ряшеві зїзді при удїлі 200 осіб. Ухвала каже, що «не зайшли жадні політичні обставини, які наказували би зміну тактики зглядом польского Кола». Так отже чотири людові послы: Бойко, Ольшевський, Кубік і Кремна остануть і на дальше поза польским Колом. Краківський Czasa, який ще недавно випишував компліменти людовцям, пише з приводу сеї ухвали: Польскому Колови на прибутку кількох голосів ніч а ніч не може залежати, але прямо сьмішною є роля послів, що звуть себе людовими, які з заложеними руками приглядають ся, як Коло, назване ними «паньским», безнастанно бере ся за людові права, здобуває в кожній сесії користи для люду, а они, як блудні вівці, крутять ся по палаті сюди і туди, заінтерпелюють за діру в мості і сніг в рові і т. д. — Мимо тих притиків людовці бачать, що їх скреме становиско від Кола польского дав їм більшу силу пресії на него, чим тоді, якби зїзляли ся з ним в одно тіло.

В угорськїм соїмі веде ся дальше бурлива дискусія над військовим законом, при чім Кошутівці виголошують обструкційні бесіди. За мітне, що на дотичну інтерпеляцію президент міністрів Сель заявив, що справді військові емблеми не відповідають дуалістичній формі монархії і ві армії і угорське правительство буде старати ся о їх зміну. Міністер краєвої оборони Феєрвари явив ся вчєра в палаті зовсім здоровий по перебутім повдику. Мимо своєї світлої

військової кар'єри п. Феєрвари не поздикував ся ані разу, аж відколи став угорським міністром відбув отсе вже четвертий повдинок мимо своїх шести хрестиків, які кінчить дня 10. марця с. р.

В справі македонських реформ доносять з Софії, що загальне вражєня, яке зробив проєкт реформи в Македонії, є некорисне. Македонці заявляють, що і дальше ідучих реформ они не можуть прийняти, коли держави не заручать за їх переведєня. Против проєктів реформ найострійше виступив орган Каравелова «Пропорец». «Вечерная Почта» називає проєкт реформ міжнародним цивїзмом і заповідає війну і революцію. Лише одна часть Македонців хоче заняти вижидаюче становище і не хоче спинювати переведєня реформ. Загал приймає скептично цілий проєкт реформ ще й з тої причини, що навіть не означено речинця, до котрого турецьке правительство має сі реформи перевести. Супротив того Туреччина може проволікати їх виконанє. Навіть в правительственных кругах вивєнюють, що проєкт не розвяже македонського питання. Всі, що близше знають обставини і настрої населєня, заповідають кровавий вибух вже на найближній дні. — В Болгарії проєкт знайшов ще холодійше п. пняте, як в Болгарії, бо в сїм проєкті нема нічого для оборони християн перед насильствами Альбанців, ані не усуває побору десятин, при котрім діють ся як найбільші надужитя. В проєкті нема також бесіди о рівноправности християн з магомеданами.

В англійській палаті послів вели ся від кількох днів наради над реорганізацією англійської армії. Против такої реорганізації виступала опозиція з дуже тяжкими докорами. Консервативний посол лорд Черчіль напав остро на міністра війни, з причини потворєня в Англії нових трех корпусів. Після гадки бесідника утворєне трех корпусів було злишне. Один корпус вистанє на поборюванє диких, а три все таки не вистануть, аби вести війну з якою небудь європейською державою Англія не потребує більшого війська сухопутного, коли має досить сили на мори. Колиж би уоружєне на мори було недостаточне, тоді треба було побудувати сильнішу флоту. П. Комбелль-Боммермаль, ліберал, бувший президент англійского кабинету, нападає також на міністра війни, що при реорганізації не використав досвідів з поля борби в полудневій Африці. Шкода нових видатків на таке військо, яке тепер має Англія, тим більше, що край надто вже обтяжений податками. По дов-

AMOROSO.

Ярослав Гордиський.

Я скажу, братця, вам секрет.
(Мене не зрадьте тільки ви,
Бо зробите мені бенкет,
Обсьмійте поміж людьми).

Всьо, що сьпіваю про любов —
Не правда се, пустий фантом,
Стріла Амора в мене кров
Не зрушила ще ні разом.

Мене в житю ще ні одна
Не хтіла дівчина любити,
Кохання, щастє, ні журба
Мою душу не ворущить.

А що сьпіваю про любову —
Не осудіть за се мене!
Я тими піснями живу:
Бажаннє дійсностю стає...

В душі у мене пустка отвирасє
І серце зачина за чимсь тужить
І чим би тую пустку заповнить
І чим би тоє серце вдоволить,
Нїяк я мізком своїм не роззнаю.

І мов скала безрадно так стоїть,
Як їй потік щєлину вижлобляє,
Як їй нутро повільно ізїдає —
Оттак поради і мій дух не має,
Як та порожня душу жолобить.

Зимою сніг щєлину наповнить
І зимним ледом камінь окружить,

Хоч на часину рану злагодить —
Мою-ж душу нічо не наповняє,
Її і сніг — лід навіть омиває...

Гьльо Гаврилук.

Не віщуй мені розлуки,
Не тривож моїх надій,
Не наводь на серце муки,
Зоре моя, сьвіте мій.
Радше мов, що смерть зораня
В мому серці сцїпить кров,
Не віщуй лише страданя,
О розлуці лиш не мов.
Я бою ся того слова,
Що пекуче мов огонь,
Що виводить зпід покровя
Чорний біль, бездонну тень.

Як вдивлю ся в Твої очи,
Що горять мов той алмаз,
Що мигтять мов серед ночі,
Ясні зіроньки без сказ,
Що у них огнем могучим
Палахтить сьвята любов,
То зпід вій потоком рвучим
Пруть ся сльози кров немов.

Яеним громом, мій хрусталу,
Грудь мою пройма докір,
Важко плаче серце з жалю,
Мов від вітру висє бір.
Я по двях отих ридаю,
Що сходили у журбі,
Що знесилений до краю,
Я бездільно йшов в борбі.

Що тонув я у відчаю,
Що вмірати був готов,
Що не бачив свого раю,
Що забув Твою любов.

Ясне сонєнько на сході
У своїй величній вроді
Рум'яніє мов кораль,
Як далеко око гляне.
Простяглось сукно нетканє:
Сніг іскрить ся гей хрусталь

А у мому серці трудно,
В моїй груди важко-нудно,
Туманом розляг ся сум,
Наче гайворонє грушу,
Так обсіли мою душу,
Рої безпросьвітних дум.

Від розстаня я страдаю,
Ой страдаю, як згадаю
Учєрашній, райский час,
Як сидів я враз з Тобою
Мов зорею сьвітовою,
Як від сьвітла зір мій гас.

Як огрітий Твоїм чаром,
Тим небесним, вічним жаром,
Я сильний був мов орел,
Як в розмареній уяві
Простяглись літа лукаві,
Гей рядок чудних перел.

Як за волю, бідних долю
Гураганом в чистім полю
Я-б гнобителів потряс,
Я-би силою титанів
Розтроцив всю міць кайданів
І людство від гнєту спас.

пій дискусії на передвчорашнім засіданні ухвалила остаточн) палата 261 голосами проти 145 новий військовий закон.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Архіпа, Теодота; рим-кат. Казиміра. — В четвер: руско кат. Льва еп. Агафона; рим-кат. Евзевія, Фридриха.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просямо наших Вп. Передплатників о скорі відновлені передплати, зглядно о вирівнанні залеглих, бо будемо приневолені застановити довжникам дальшу висилку часописи.

— **Посол Барвіньський** виїхав до Відня.

— **Загальні збори Тов-а „Клюб Русинок“** відбудуться в середу дня 4. марця с. р. о 4. год. понод. в локалі тов-а Ринок ч. 10. 1. поверх. Порядок денний: 1) Sprawozdanie Vidілу. 2) Зміна статута. 3) Іменовані почетних членів. 4) Внесення членів.

— **З Бережан.** Виділ товариства „Жіноча Громада“ в Бережанах подає до відомости своїм членам, що п. к. намісництво не затвердило статута. Виділ виготовить вищий статут і ще раз его предложити. Також повідомляє Впов. Пані, що вписове вложено до „Наді“.

— **За відмовлену „Соколом“** субвенцію соймову вложили члени Тов-а для розвою рускої штуки зібрані на комерці по заг. зборах на руки Ви. Льва Горбачевського квоту 545 К за щ) ім Свасибіг. А. Будзиновский, голова. Денис Курішка, справник.

— **Страйк двірської челяди.** В „Rolnik“ з 7. лютого с. р. якийсь дідич доносить, що двірська челядь у східній Галичині виповідає службу дідичам без подання причин. Сей рух — як каже дописувачель — в дуже небезпечній і грозить руїною більшій власности. Доси в случаю страйку денних робітників, можна було зробити ся по части сталою челядію, то тепер на челядь не можна числити. „Нераз зміна кількох сталих людей викликає на якийсь час великий застій в господарстві, а щож доперва мусить ся діяти там, де вся челядь нараз покидає господарство. Се страшна річ, про яку може мати понятя лише сам господар“.

— **Clebae adscripti.** З Брідщини доносять до „Діла“ про ось які завори, ставляні властями заробковій еміграції: Кожного року наймала фірма Гіммельсбахів, яка займає ся вирубом лісів в Топорівщині, певну скількість наших людей в Топоріві а околиці на лісові роботи в полудневій Німеччині, а люди, маючи повне довіре до фірми, йшли радо та привозили з Баварії гарний гріш. Так само й сего року представитель фірми в Топоріві п. Колер наняв для фір-

ми на роботи в Баварії 50 людей і дав їм навіть вже задатку на 5.000 корон та — як що року — удав ся до староства в Бродах о пашпорти для своїх робітників. Однак секретар староства з фуком відмовив видання пашпортів і поважив ся ще накиннутись на представителя фірми закладами: „що ви ведете агентуру без концесії? ви старайте ся о концесію, а ні то не вербуйте людей без призову!“ — хоч п. Колер яко повновласник і правний заступник фірми Гіммельсбахів має повне право замовляти для своєї фірми робітників, так само як кождий господар чи его заступник-офіціаліст, і до того ніякої агентури не потребує. Тоді п. Колер подбав, що громадський уряд в Топоріві виставив панятим через него людям службові книжки і так вислав людей до залізничі, додавши їм супровідника. Однак у Львові на двірці людей задержано і завернено а їх супровідника арештовано. По кількох днях власти зміркували видко, що переборщили, бо арештованого випущено, але робітники до нині остають в Топоріві без роботи і староство до нині не хоче їх пустити. П. Колер думає не залишити справи, але відносить ся до німецького консула о поміч а рівночасно повідомив свою фірму в Німеччині, аби вона через німецьке правительство і его репрезентацию у Відні порушила справу. Рівнож буде фірма доходити відшкодованя за свої страсти судовою дорогою.

— **Личні в'єсти.** Міністер заграничних справ гр. Агенор Голуховский виїхав нині зі Львова до Відня.

— **Незавидна доля.** Перед вируючим трибуналом в Станиславові почала ся оноді карма розправа проти п'ятох селян з Цвігової, обжалованих о публичне насильство. Сего злочину допустили ся они на особі учителя з Луки п. Михайла Дибуляка і місцевої учительки п. Теодори Ільківної. Акт обжалована так описує сю справу: Дня 12. січня с. р. прийшов до школи в Цвитовій учитель з сусідної Луки, п. Дибуляк в справі урядовій. При тій нагоді просила его п. Ільківна, аби він її заступив в полудневій науді. П. Дибуляк згодив ся і учав дитий, а коли стало на дворі темно, запалив в класі лампу. Одна з дівчат, Іваничка, встала тоді і замітила іронічно, що коли світить ся лампа, то треба сказати „добрий вечір“. За те п. Дибуляк дав їй кулаком в плечі. Дівчина з плачем побігла до дому, а небавом прийшов до школи її батько з кількома господарями. Стріча з учителем скінчила ся на тоді погрозами. Але вечером, коли п. Дибуляк хотів вертати домів, побачив на дорозі громаду селян. П. Дибуляк вернув до учительки, але селяни вдерли ся за ним і спіймали обоіх аж в кухні, по виважено чотирох дверий. На чолі селян був Іваницкий і під его проводом заведено учительку і учителя до темної комірки і там їх вибито пальцями і кулаками. П. Дибуляк був після сеї ексзекуції 18 днів нездатний до праці, а п. Ільківна крім синців на лиці і ще деінде виїшла впрочім ціло. — За се ставав Іваницкий і чотири інші селяни перед судом, але розправу відрочено, бо не явили ся свідки, яких покликвали обжаловані для вказаня своєї невинности.

— **Шлюсарска школа в Тернополі** має оснувати ся небавом. Добровільні престації вносять 55.000 К, а кромі того відступило місто даром ґрунт під будову школи. На основані школи жертвували: щадничка каса 20.000, повітовий виділ 15.000, місто 18.000, а повітовий виділ в Збаражї 2.000 К. А що розходи на будову і уряджене обчислені на 100.000 К, то недостаючи 45.000 К постановив краєвий виділ покрити в трох річних ратах, як сойм сей розхід потвердить. А що як раз правительство домагало ся таких условій і від них робило зависимим отворені школи, можна надіяти ся, що ся справа, котра тягне ся вже від 1892. р., небавом здійснить ся.

— **Наслідки п'яньства.** В Заваді, турчанського повіта, підчас Служби Божої в церкві, увійшов тамошний господар Олекса Дудиряч п'яний і став людей ганьбити і вдарив кововкою в голову Марію Морочканич і Луція Химинця. В церкві зробив ся неспокій і заколот, а священник мусів перервати Службу Божу. Дудиряча треба було на силу звести з церкви.

— **Милосерний вїйт.** Дня 1. червня м. р. перейшов ріку Збруч коло села Козина якийсь російський салдат і перемоклий забіг до хати Ксенки Комуниці. Другого дня салдат зголосив ся до вїйта Гаврилюка. Вїйт жалуючи мабуть, аби Росія не стратила одного оборонця, намовляв салдата, аби повернув назад до Росії. Але салдат не хотів навіть сего слухати, бо — як казав — так ему „старші догодили, що за нічо в світї не пішов би через Збруч“. Але другого дня на приказ вїйта кількох селян насилу витягнули салдата з хати Комуниці і завиненого в верету вкинули до Збруча, звідки его витягнули російські салдати. За се насильство ставав оноді вїйт і п'ятох его помічників перед карним трибуналом в тернопільським суді. По розправі трибунал засудив вїйта Гаврилюка на 14 місяців, а всіх его п'ятох товаришів на рік тяжкої вязниці.

— **Львівска руско-католицка архіепархія** була в 1902. р. поділена на 30 деканатів з 751 парохіями. Всіх церков було 1250; з того матерних парохіальних 747, дочерних 503, каплиць 35. Всіх священників сьвітських було 935 (в 1901 було 950); кандидатів стану священничого було 146 (в 1901—137). Всіх руско-кат. обр. було 1,155.164 (в 1901 — 1,148.010).

— **Страйки.** В Римі застрайкували друкарські складачі і жадають підвишеня платні.

В Голандії має сего тижня вибухнути генеральний страйк робітників. Комітет оборони в Утрехті ухвалив видати страйкову відозву в 200.000 примірників.

— **Поворот.** Deutsche Tages-Ztg. доносять, що з Волиня і з Київщини вибирає ся в Познаньщину яких 200.000 Німців-колоністів.

— **Господарку в Бориславі** перевірювали аж чотири комісії і нині мають підписати протокол з вислїду своєї праці.

— **Рун на чеську Щадничу в Празі.** В пятницю виплачено вкладки на 2½ мільона корон. В суботу зголосило ся 1695 осіб по вкладки на квоту 2,400.001 К, яку виплачено без перепон.

Вчорашнього дня виплатила каса 1480 сторонам 1½ мільона корон. Але є такі, що вкладають до Щадничі свої капітали. Пересічно що дня впливає до каси чверть мільона корон.

— **Міжнародний мантий.** В Штульвайсенбурґу на Угорщині осіло недавно молоде супружество під іменем др. Фішер і жінка. Жінка походила з дуже поважної і багатой родини в Будапешті, а чоловік хвалив ся тим, що має добрих приятелів і знайомих в найвисших кругах правительственных і також великий маєток. І дійсно в день їх вінчаня насїли були гратуляційні телеґрами від президента міністрів Селя та від многих інших достойників і знатних людей в місті. Але небавом по вінчаню забрав др. Фішер із жіничних грошей тихцем і без відомости 36.000 К. Жінка не знаючи, що стало ся, дала знати на поліцію а та потайком відфотуґрфувала Фішера і за помочю сеї фотографії вислїдила, що то ніякий доктор і не Фішер, але дуже небезпечний міжнародний мантий і злодій, котрий оженив ся лиш на то, щоби дістати в свої руки жіничні гроші, а всі телеґрами присилані на его вінчане були по prostu сфалшовані.

— **Самоубійчого замаху** в божевільнім стані допустила ся в Чернівцях жена тамошного старшого радника суду і заступника директора скарбової дирекції, Базра. Базрова кинула ся на залізничі шини під поїзд і потерпіла вельми тяжкі рани на руці, так що треба було її відтяти.

— **Переписна Адміністрація.** ВПр. о. Ол. Баз. в Підм. За 1902. р. прийде нам ще 3 К 40 сот.

Наука, штука, література.

— **Репертуар Руского народного театру у Львові.**

Нині вї вторник, дня 3. марця: „Душеґуби“, драма зі сьпівами і танцями в 5 діях Тогобочного.

Середа, дня 4. марця другий раз: „Хазяїн“, комедия в 4 діях Карпенка-Карого.

Четвер, дня 5. марця: „Циганський Барон“, оперета в 3 діях Стравса.

Субота, дня 7. марця: „Жидівка вихрестка“, драма зі сьпівами в 5 діях Тогобочного.

— **Репертуар Львівської Фільгармонії.** Нині вї вторник, 3. марця: великий концерт фільгармонічний при співучасті Пабля де Сарасате, скрипкаря з Іспанії, і Бєрти Марц-Гольдшмід, піаністки.

В четвер, 5. марця: як вї вторник.

В суботу, 7. марця: сотний концерт в сезонї 1902/1903. Ціни вступу знижені аж до 1 К за найдорозші місця.

Телеґрами.

Будапешт, 3. марця. Вчєра вечером приїхав ту цїсар з дружиною і перебуде в Будапешті до 18. с. м.

Відень, 3. марця. Сесия делегаційна, запровіджена на половину мая, має відбути ся аж в падолисті.

Рим, 3. марця. Сьв. Отець мав через кількох днів хрипку. Нині хрипка ще не уступила, але стан здоровя Папи є добрий.

В нинішнім ювілейнім торжестві мало брати участь 46 кардиналів, 250 єпископів і 11.000 путників заграничних. Разом з місцевими мало бути около 100.000 осіб.

Мадрит, 3. марця. Impraesial доносить з Цєвти, що мароканські ворохобники побили султанське військо і убили міністра війни.

Равне сонце в дальшій далі
Руманіє мов коралі.
А на душу ляг туман,
В моїй груди біль-скрижалі,
В мому серці плачуть жалі
За часом, де й я ти там.

Богдан Левченко.

Ми страх, дівчино, любились з тобою,
але зла доля над нами з зараня
чомусь розцвала. — Пішов я й риданя
грудь ти роздерли, але не за мною...

Пішов я в дикі і пусті долини,
та стоїть небо, як перше стояло
і навіть цвіти малі не повяли
й не заревіло море дике, сине...

Пішов я й світ остав ся дальше сьвітом
і небо дальше все крилось блакитом
іно у тебе, в тій хатині милій,
мої лишились спокійні хвилі...

В Бережанах 19/X. 1902.

А тую кулю, що колись невчасне
ввійде ми в груди, як минєсь жите
і як любови ясний луг погасне,
як мене вкряє тихе забуте,
млій доле скорше!...

Най буде любя, як уста дівочі,
а така гажка, як любови мука,
най сьвітить ясно, як карії очи,
най буде важка, як з любов розлука,
лише льїлі скорше!...

В Бережанах 21/X. 1902.

